

Bidrag til Sjælands Stifts Kirke- og Præstehistorie.

Af **Holger Fr. Rørdam.**

Hvad her skal meddeles, kan betragtes som en Fortsættelse af de Bidrag til samme Emne, som jeg tidligere har meddelt i dette Tidsskrift (Ny kirkehist. Saml. V, 140—94). Det har navnlig været min Hensigt ved Fremdragelsen af hidtil ubekendt eller utilstrækkelig benyttede Kilder at skaffe Oplysninger til Veje om kirkelige Forhold fra en ældre Tid, der hidtil have været dunkle. Det forhen bekendte vil derfor kun blive berørt, for saa vidt Sammenhængen kræver det.

1.

Raklev Præstekald i det første Aarhundrede efter Reformationen.

Raklev Sogn i Ars Herred havde før Reformationen ikke nogen egen Kirke, men var henlagt som Landsogn under S. Olufs Kirke i Kallundborg. I Begyndelsen af Christiørn II's Tid var den kongelige Sekretær Mester Anders Glob¹⁾ forlenet med Kaldet, som man ser af et Kongebrev

¹⁾ Om M. Anders Glob findes Efterretninger i mit Skrift, Kbhvns. Kirker og Klostere i Middelalderen, S. 155—6.

af 5te Maj 1514, hvorved Hr. Heming Andersen fik Præsentation paa S. Olufs Kirke i Kallundborg med det dertil annexerede Vor Frue Kapel (o: den nuværende Sognekirke) sammesteds, som M. Anders Glob havde afstaaet til ham¹⁾. Den nævnte Heming Andersen, der 1517 skriver sig som »vor naadigste Konning Christierns Kapellan paa Kallundborg«, havde forhen været Præst ved det meget besøgte Valfartsted Kippinge paa Falster, som det fremgaar af et Brev, der tidligere er meddelt i disse Samlinger²⁾. Den 5te Juni 1516 fik Hr. Jesper Olufsen »af Viborg Stift« kgl. Præsentation paa Vor Frue Kirke i Kallundborg med dens Annexkirke (o: S. Olufs Kirke), som den ovennævnte Hr. Heming havde opladt for ham³⁾. Han havde dog disse Forleninger kun en kort Tid; thi allerede den 3die Januar 1517 fik Kongens Kapellan Hr. Lavrentius Johannis kgl. Præsentation paa S. Olufs Kirke og den dertil annexerede Vor Frue Kirke i Kallundborg ved deres sidste Besidders, Hr. Jesper Olufsens, Afskedigelse (dimissio)⁴⁾. Af et andet Brev ser man, at Hr. Lavrentius Johannis havde overladt Hr. Jesper Olufsen S. Peders Sognekald med dets Annex S. Botulphi Kirke i Aalborg mod Kirkerne i Kallundborg⁵⁾. Slige Byttehandler vare i den Tid almindelige. Den nævnte Laurentius Johannis er det formodentlig, som nævnes i den gamle Provstebog fra Arsherred med den Bemærkning, at den 15de Juni 1539 døde Hr. Lavrits, Sognepræst i Raklev⁶⁾. Herved er dog at mærke, at Raklev den Gang endnu ikke havde nogen egen Kirke, men Beboerne sogtede til S. Olufs Kirke i Kallundborg, som det allerede ovenfor er anført.

¹⁾ Suhms Saml. II, 1, 117—8.

²⁾ Ny kirkehist. Saml. V, 161.

³⁾ Suhms Saml. II, 1, 146.

⁴⁾ Suhms Saml. II, 1, 149—50.

⁵⁾ Suhms Nye Saml. I, 2, 159.

⁶⁾ Ny kirkehist. Saml. V, 156. Dansk Atlas VI, 218.

Raklev Kirkes Stifter var Hr. Melchior Jensen, en Mand hvis Livsforhold fortjene en nærmere Undersøgelse. Han var ifølge hans Søns Optegnelser født den 17de August 1495 i Aarhus¹⁾. I sine tidlige Aar indtraadte han i Franciscanerordenen og naaede allerede i en forholdsvis ung Alder til at blive Guardian eller Forstander for Graabrødreklosteret i Kallundborg. Dette tyder paa, at han har besiddet fremragende Evner. Han var ogsaa blandt de Klostermænd, som villigt aabnede Øret for Luthers Lærdomme; derfor gjorde han heller ingen Vanskeligheder ved at aabne sit Kloster, da Lensmanden paa Kallundborg Slot efter Hr. Mogens Gøyes Ordre 1533 befalede Munkene at forlade det. Til Belønning for sin Føjelighed blev han den første evangeliske Sognepræst ved Kallundborgs Vor Frue Kirke²⁾. Ventelig har den tidligere omtalte Hr. Lavrits maattet afstaa denne Kirke til ham mod selv fremdeles at beholde S. Olufs Kirke med tilhørende Landsogn. — I Aaret 1537 var Hr. Melchior fra Kallundborg en af de evangeliske Prædikanter, der indkaldtes for at deltage i Affattelsen af den danske Kirkeordinans³⁾, hvorfor vi ogsaa finde hans Navn under den latinske Udgave af denne Kirkelov⁴⁾. Han blev tillige den første evangeliske Provst i Ars Herred, og efter hans Begjæring og til Brug for ham var det, at Biskop Peder Palladius 1543 forfattede den Anvisning om, hvorledes Provstevisitater rettelig burde holdes, som han senere (1555) udgav i Trykken med forskellige Tillæg under Titel *Formula visitationis provincialis seu*

1) Se nedenfor, S. 288. Det er urigtigt, naar Hr. Melchior i flere Skrifter kaldes Melchior Hansen, da det kan bevises, at hans rette Navn var Melchior Jensen (se til Ex. Ny kirkehist. Saml. V, 163).

2) Kirkehist. Saml. I, 366. Daugaard, De danske Klostere, S. 200. Denne Forfatters Antagelse om, at S. Olufs Kirke har været Graabrødre Klosters Kirke, kan ikke være rigtig.

3) Kirkehist. Saml. II, 587.

4) Cragii Annal. Christiani III, ed. Gram., Additam. p. 87.

præpositorum«¹⁾. Efter at Hr. Lavrits til S. Olufs Kirke og Raklev Sogn var død 1539, foretrak Hr. Melchior Jensen at blive hans Eftermand fremfor at være Sognepræst ved Vor Frue Kirke i Kallundborg. Det er ventelig gaaet ham, som det gik den bekjendte malmøske Reformator Hr. Klavs Mortensen²⁾, at han har foretrukket et Landsbykald med dets faste Indtægter i Landbrug og Tiender fremfor de uvisse og som oftest ringe Indtægter, som et Kjøbstedkald den Gang afgav. I den gamle Provstebog for Ars Herred fandtes antegnet, at den 1ste Maj 1540 flyttede Hr. Melchior fra Kallundborg til Raklev³⁾. Her var rimeligvis nok en Præstegaard, men en Kirke manglede, saa baade Præst og Menighed maatte søge den lange Vej til S. Olufs Kirke i Kallundborg. Det var under disse Forhold, at Hr. Melchior Jensen lod sig det være magtpaaliggende at skaffe en Kirke til Veje, og Forsøget er mærkeligt som det første vi kjende paa efter Reformationen at opføre en Kirke her-tillands. Reformationens Tidsalder og den, der fulgte efter, er jo ofte bleven dadlet, fordi den dels nedrev Kirker, dels lod dem forfalde; det gjør derfor godt at se, at der dog ogsaa undertiden var Sands for at bygge op. Det første, vi høre om Sagen, er forøvrigt et Kongebrev, udstedt i Kallundborg 1546, hvorved »Hr. Melchior, Sognepræst udi Borre Sogn«, fik Tilladelse til »at maatte lade bede om Hjælp over alt Kallundborg Len, Korsør Len og Holbæk Len til at lade opbygge Borre Sognkirke med⁴⁾«. Borre er et Navn, hvorved Raklev Sogn paa den Tid undertiden betegnes, idet dette Navn maaske staar i Forbindelse med det »Karlsworæ« nær ved Kallundborg, som omtales i Kong Valdemars Jordebog⁵⁾. Man har et latinsk Carmen af Hr.

¹⁾ Se Palladius's Indledning til det nævnte Skrift. Jvfr. Ny kirkehist. Saml. V, 141, 163.

²⁾ Ny kirkehist. Saml. II, 216 flg.

³⁾ Ny kirkehist. Saml. V, 156.

⁴⁾ Danske Mag. 4. R 1, 226.

⁵⁾ Fr. Algreen-Ussing, Efterretn. om Arts Herred, S. 12.

Melchiors Søn og Eftermand Hr. Jesper Melchiorsen, til Minde om hans Faders Kirkebygning. Heri dvæles der især ved de Vanskeligheder, Hr. Melchior havde at overvinde, navnlig at der (1546) herskede Pest og Dyrtdid, og at Pesten berøvede ham Sognets tvende Kirkeværger, der vare hans Medhjælpere i Værket, og siden hans Hustru; tillige fremhæves, at Hr. Melchior trods disse Hindringer førte Sagen igjennem og fik Kirken opført. Det omtalte Carmen, der ikke tidligere har været trykt, fortjener her at meddeles:

In perpetuam Templi hujus Conditoris memoriam Carmen
elegiacum.

Cum sit vita hominis præsens hæc fluxa fugaxque,

Ac veluti labens unda redire nequit,

Corporis atque animi vires intendere par est,

Post aliqua ut vitam sint monumenta tuam.

Hæc ratio ipsa virum movit pietate probatum

Melchiorem Mystam, Patre Johanne satum,

In laudem ut sanctæ Triadis fundamine ab imo

Conderet hoc templum relligione sacrum.

A sancto voluit nomen retinere Olauo,

Hoc præter summo ut serviat usque Deo.

Area qua structum est, sterili quod abundat arena,

Dicta est Sandager nomine rite suo.

Mille et quingentos post annos octoque lustra

Septimus annus erat, quando opus aggreditur.

Tunc Rex Christianus regni moderamina gessit,

Cui Pater illustris Rex Fredericus erat.

Sæpe manus operi admotas inhibere malignus

Tentavit Sathanas, impeditque diu,

Nam duo Tutores, eadem quos cura tenebat,

Melchioris socii peste repente cadunt.

Ejus deinde uxor, mulier prudensque pudica,

In Domino extremam clausit et ipsa diem.

Adde, quod annonæ fuit et penuria magna,
 Dum precia auxissent tempora cara nimis.
 Sed remoras Dominus has Melchior exsuperavit,
 Coepto operi extremas imposuitque manus.
 Det Deus, ut vitæ præsentis stamine rupto
 Cum consorte operæ templa superna petat.
 Hac spe namque ipse est contentus, nilque moratus
 Laudes, quas homines dantque adimuntque cito¹⁾.

I Aaret 1547 var Raklev Kirke saa vidt færdig, at den kunde tages i Brug. Hr. Melchior Jensen levede endnu i otte Aar derefter og døde den 11te Oktber 1555, som det fremgaar af følgende Indskrift, der fandtes paa hans Ligsten i den af ham grundede Kirke:

Conditus est sub hoc saxo Melchior Johannis, vir pietate, virtute atque doctrina eximius, primus provinciæ Aarretnes-Herridt Evangelicus præpositus et hujus Ecclesiæ pastor vigilantissimus, qui etiam hanc structuram Anno Domini 1547 a fundamentis erexit. Sed 11 Octobris Anno 1555, ætatis suæ Anno 60, ex hac miseriarum valle in cælestem patriam emigravit²⁾.

Den Ros, som i denne Gravskrift ydes Hr. Melchior Jensen, var neppe ufortjent, da vi finde, at ogsaa Biskop Peder Palladius omtaler ham som en gudfrygtig Mand, der med Troskab forrettede sit Embede³⁾. — Hans Eftermand blev hans Søn

Jesper Melchiorsen, der den 26de September 1556 blev præsteviet af D. Peder Palladius. Hans unge Alder har formodentlig foranlediget, at der hengik næsten et Aar efter Faderens Død, inden han tiltraadte Kaldet. I hans Tid blev Raklev Sogn som det synes adskilt fra S. Olufs

¹⁾ Afskrift i Thottske Saml. 490. 8vo.

²⁾ Afskrift i Gehejmearkivet i en Samling „Antiqviteter“, der er anført i Beckers Hist. Museum S. 116, Nr. 20

³⁾ Indledningen til P. Palladii Formula visitationis provincialis.

Sogn i Kallundborg, der vistnok derefter er blevet lagt ind under Vor Frue Kirke sammesteds, saa at S. Olufs Kirke siden kun er blevet benyttet til Begravelser¹⁾. Saaledes forstaar jeg i al Fald følgende Kongebrev:

Sognemændene udi Raklev fik Brev saa lydendes.

Vi Frederik etc. gjøre vitterligt, at vi af vor sønderlig Gunst og Naade have undt og tilladt og nu med dette vort aabne Brev unde og tillade, at Sognemændene udi Raklev Sogn maa herefter have og holde deres egen Sognepræst, imedens og al den Stund de kunne hannem selver belønne og underholde til al Nødtørft uden vor Besværing, saa at vi til hans Underholdning intet skulle udlægge. Og skal den Sognepræst, de nu haver og herefter fangendes vorder, skikke sig udi Levned og Lærdom som en Guds Ords Tjener og gjøre Sognefolket saadan tilbørlig Tjeneste inden Kirken og uden, som en Sognepræst hans Sognefolk pligtig er og bør at gjøre. Sammeledes skal han bygge og forbedre Præstegaarden og den ved god Hævd og Magt holde. Thi forbyde vi vore Fogeder, Embedsmænd og alle andre forskrevne Præst og Raklev Sognemænd herimod, eftersom forskrevet staar, at hindre eller i nogen Maade Forfang at gjøre under vort Hyldest og Naade. Datum Nygaard udi Odsherred 1 Augusti 1568²⁾.

Den 28de Juli, altsaa faa Dage før Udstedelsen af ovenstaaende Brev, havde Kongen under et Ophold i Kallundborg bevilliget »menige Sognemænd af Borre By« at maatte i dette Aar oppebære Sognets Kirketiende — som Kongen havde tilegnet sig under Krigen — til deres Kirkes Reparation, da den var meget brøstfældig. Det paalagdes derfor Stifsskriver Jens Elkjær at lade Menigheden i dette Aar oppebære Sognets Kirketiende, men tillige at have Indseende med, at den anvendtes til Kirkens Bedste. Skjønt det kunde synes underligt, at Kirken tyve Aar efter sin

¹⁾ Jvfr. Paludan, Beskrivelse over Staden Kallundborg, S. 112 fig.

²⁾ Registre over alle Lande Nr. 10, Fol. 206—7.

Opførelse kunde være meget brøstfældig, og skjønt man kunde formode, at Brevet snarere maatte henføres til Borre paa Møen, tvivler jeg dog ikke om, at det gjælder Raklev Kirke, baade fordi denne bevislig kaldtes Borre Kirke, og fordi Brevet er udstedt i Kallundborg, og endelig fordi nogle Optegnelser, Præsten Jesper Melchiorsen har efterladt, vidne om, af der endnu senere manglede adskilligt i Kirkens Udstyr; desuden det er rimeligt nok, at de ovenfor berørte Vanskeligheder under Kirkens Opførelse have nødt Hr. Melchior Jensen til at gaa saa sparsommelig til Værks, at det nok kunde ske, at der snart blev Brøst at afhjælpe. Brevet lyder i sin Helhed, som følger:

Till Jenns Elkier, stigt schriffuer vdi Sieland stigt.

Frederich etc. Vor gunst tilforn. Viid att sognepresten och menige sognemend vdi Borgefogenn haffuer ladett berette for oss, hurledis for^{ne} Borgekircke er möggit bygfalden, och att the vdi forgangne aar haffuer kiøbt ther till steen og kalck, saa the nu strax achte samme thieris sognekircke att foretage och lade ferdige giøre; huar fore de wnderdanigst ere begierindis att motthe wdj thette Aar lade vpbere kirckens partt aff thiinden aff for^{ne} Borgefogenn till for^{ne} thieris kirckes bygnings behoff, huilchet wij thennem naadigst vndt och tilladt haffue. Thij bede wij theg och wille, att thu wdj thette aar lader thennem föllige kirckens partt aff thiinden aff forⁿ Borgefogenn och thennom ther paa ingen hinder eller forfang giörer; och haffuer flittig indseende mett, att thett forwendis kirken tilbeste och till inthett andett. Ther mett skeer wor wilge. Schrefuett Kallundborg 28 Julij Aar etc. (15)68¹).

De ovenfor omtalte Optegnelser af Hr. Jesper Melchiorsen havde han i sin Tid indskrevet i et Exemplar af P. Ebers Calendarium; senere har en af hans Eftermænd taget en Afskrift deraf, over hvilken han har skrevet: »In Calendario Eberi hæc quæ sequuntur manu viri præstantis-

¹) Udkast i Geh-Ark., Topografisk Samling.

simi juxta ac literatissimi Dn. Caspari Melchioris p. m. concinnata deprehendi VIII Sept. 1646 ego Christianus Christiani Herlovius*. Heri indeholdes en betydelig Mængde historiske Notitser, formodentlig samlede af en eller anden haandskreven Krønike, og ordnede efter Aarets Dage. Med Forkjærlighed har Hr. Jesper Melchiorson samlet Notitser om Pestepidemier, Dyrtidsaar og strenge Vintre. Af hans Optegnelser, hvortil ogsaa det foran meddelte Carmen om Raklev Kirkes Opførelse hører, har jeg udsondret følgende, der mest angaa ham selv og hans nærmeste Omgivelser. Notitsernes Orden har jeg forandret fra den efter Aarets Dage til den almindelig kronologiske:

1495, XVII Augusti, Melchior Joannis, Pastor et Fundator Ecclesiæ Borganæ circa Calundam, nascitur paulo ante meridiem Aarhusiæ.

1513, XXII Maji, D. Nicolaus Hemmingius, Gymnasiarcha Universitatis Hafniensis, natus est¹⁾.

1555, XI Octobris, diem supremam clausit Dn. Melchior Joannis, ac sequenti die Saturni corpus ejus traditum est sepulturæ in æde Divi Olai²⁾, quam ipse a fundamentis extrui curavit Anno 47.

1556, 26 Sept. blev Hr. Jesper Melchiorson ordineret i Kjøbenhavn af Biskop Peder Palladius »præsentibus M. Joanne Winstrupio³⁾, M. Petro Dussio⁴⁾ etc.«

1571, 4 Maj, døde Hr. Rasmus Sørensen, Præst i Fellitzløf og Særsløf, som var født i Raklev Sogn.

1575 lod Hr. Jesper Melchersen lægge den Bro fra den søndre Port og ud igjennem over Toftekjæret og til det andet Land med sin egen Bekostning.

¹⁾ Blandt Optegnelserne findes ogsaa »Epitaphium Doct. Nicolai Hemmingii in tota Europa celeberrimi Theologi, præceptoris Dn Caspari Melchioris, ab ipsomet conscriptum«.

²⁾ D. e. Kirken i Raklev, som Hr. Melchior havde givet Navnet S. Olufs Kirke (se Verset, foran S. 284).

³⁾ Præst ved S. Nicolai Kirke i Kjøbenhavn.

⁴⁾ Præst ved Helliggejstes Kirke sammesteds.

1578. *Sacrarium templi hujus extractum est.*

1579. *Tabula altaris ornata est.*

1581, 16 Marts, døde Peder Bilde til Svanholm, kgl. Lensmand paa Kallundborg Slot.

1584 blev Kirkegaarden i Raklev omgivet med en Mur paa den østre og søndre Side.

Samme Aar opførte Hr. Jesper en Længe af Præstegaarden.

1585, 27 September, blev holdt Barselkost og Kalendekost i Raklev [Præstegaard] paa den ny Sommerstue, som blev bygget Anno 84.

1592, 17 Januarii, *tragica et improvisa morte in fata concessit Præses arcis Calundborgensis Corvinus Viffert, dominus de Nes.*

Saa vidt Uddraget af Hr. Jespers Optegnelser. Heraf fremgaar altsaa, at Koret i Raklev Kirke, skjønt det »er bygget i eet med Skibet¹⁾«, dog er noget yngre end dette. Hvad den Kalendekost angaar, som omtales under Aaret 1585, da kunde erindres om de Statuter for Arsherreds Præsters Kalendegilde, som ere meddelte i Ny kirkehist. Saml. I, 142 flg. — I Aaret 1584 var Hr. Jesper Melchiorson en af Præsteskabets deputerede ved Prinds Christians Hylding i Ringsted²⁾. Nogle Aar efter brændte hans Præstegaard, thi ved Landemodet 1588 paalagde Biskoppen Provsterne at paaminde Præsterne om at komme Hr. Jesper i Raklev til Hjælp, da han havde mistet al sin Ejendom ved Ildsvaade³⁾. Den 29de December 1594 fik Sten Brahe, Lensmand paa Kallundborg Slot, et Kongebrev af følgende Indhold:

Hr. Jesper Melchiorson i Raklev havde andraget, at han en rum Tid havde været Kirkeværge og ved den Lejlighed var bleven Kirken 200 Daler skyldig, hvilke Penge

¹⁾ Trap, Beskrivelse af Kongeriget Danmark. 2. Udg. 5. Hefte S. 287.

²⁾ Ny kirkehist. Saml. IV, 403.

³⁾ Ny kirkehist. Saml. IV, 382.

han mestendels havde anvendt paa sin Præstegaards Bygning, da den for nogen Tid siden var afbrændt; han bad derfor om, at bemeldte Sum maatte blive ham eftergiven, saa meget mere som han i de foregaaende dyre Aaringer var kommen til Agters, medens Raklev Kirke ikke trængte til Pengene, da den var i god Stand. Regjeringen tilkjendegiver derfor Lensmanden, at Hr. Jesper maatte være forskaanet for det ene hundrede Daler¹⁾.

Hr. Jesper Melchiorsen synes at have været i det mindste fire Gange gift. Hans første Hustru, Citze, døde 8de Maj 1573, den anden, Marine, døde 9de Marts 1576²⁾, den tredies Navn kjendes ikke, men af de ovenanførte Optegnelser ses, at Hr. Jesper den 27de September 1585 havde et Barn til Daaben, altsaa var han gift paany; den fjerde Kone havde han Bryllup med i Aarhus 12te Novbr. 1589³⁾, og endnu i Januar 1603 indbød han Professor Joh. Stephanus til at staa Fadder til en Søn, han havde faaet i sin Alderdom⁴⁾. Han var da ogsaa en højt bedaget Mand, da han døde 1611, efter at have været Præst i Raklev i 55 Aar. — En Søn af ham — ventelig den 1603 fødte — Lavrits Jespersen Raklev blev i Maj 1621 indskreven blandt de Studenter, der skulde nyde Kommunitetet; siden blev han (1633) Commminister eller Sognekapellan i Holbæk, i hvilken Stilling han døde 1662⁵⁾.

Siden 20de Marts 1608 havde Hr. Jesper haft Hr. Henrik Nielsen til Kapellan; denne blev 1611 hans

¹⁾ Sjælandske Tegnelse. XVIII, 398. Brevet har i Registranten Aarstallet 1595; men det vil sige 1594 efter vor Maade at regne Aarets Begyndelse. — I Aaret 1601, da Raklev Kirke fik en ny Klokke (Hofman, Fundationer X, App. (II) t. Sjæl. Stift, S. 31) var Hr. Jesper ikke mere Kirkeværge, men tvende andre Mænd nævnes i Indskriften som Indehavere af denne Bestilling.

²⁾ Ny kirkehist. Saml. V, 155—6.

³⁾ Ny kirkehist. Saml. V. 158—9.

⁴⁾ Kirkehist. Saml. 3. R. I, 759.

⁵⁾ Kommunitetets Makrikel i Konsistoriets Arkiv. Thottske Saml. 490. 8vo. Wiberg, Alm. Præstehist. I, 657.

Eftermand i Præsteembedet, men forflyttedes 1618 til Sognepræst i Kallundborg, i hvilken Stilling han allerede døde den 30te September 1619¹⁾. En Søn af ham var Jesper Henriksen Raklev, Præst i Aarby ved Kallundborg. Naar denne bar Hr. Jesper Melchiorsens Fornavn, kan man efter hin Tids Forhold deraf slutte, at hans Moder har været Hr. Jespers Enke.

Morten Pedersen Riber blev den 19de Juli 1618 kaldet til Præst i Raklev og ordineret af Biskop H. P. Resen den paafølgende 29de Juli. Hans Hustru Karen døde 19de September 1625. Selv hensov han den 12te September 1639 i en Alder af 52 Aar²⁾. I Kirken fandtes (eller findes) denne Præsts og Hustrus »Epitaphium af Træ, Billedhuggerarbejde og malet³⁾«.

Christen Christensen Herløv blev fornævntes Eftermand. Efterat have gaaet 11 Aar i Slangerup Skole⁴⁾, kom han 1627 i Københavns Skole, fra hvilken han Aaret efter afgik til Universitetet. 1631 blev han Hører ved Københavns Skole og 1635 Rektor i Slangerup. Fra Aarene 1627—35 har han efterladt en Række Optegnelser (i Thottske Saml. 490. 8vo.), som herefter følger:

1627.

1 Aprilis asscitus sum in numerum Alumnorum scholæ Hafniensis.

24 Junii obiit pia mater mea.

29 Julii in eorum numerum me adscripsit reverendus M. Hegelundius⁵⁾, qui canerent in templo D. Nicolai, ut reportarem singulis septimanis — 5 ŷ .

20 Octob. celebratæ sunt nuptiæ fratris mei in Strø.

¹⁾ Gl. kgl. Saml. 2990. 4to. Fr. Algreen-Ussing, Efterretn. om Arts Herred, S. 14.

²⁾ Gl. kgl. Saml. 2990. 4to. Ny kirkehist. Saml. V, 158.

³⁾ Hofman, Foundationer. X, App. til Sjæl. Stift, S. 30.

⁴⁾ Fr. Algreen-Ussing anf. Skr.

⁵⁾ M. Anders Pedersen H., Rektor ved Kbhvns Skole.

1628.

29 Jan. delapsus est et corrui templum D. Nicolai.

3 Febr. in funere nobilissimi Offe Høg accepi pannum.

21 Febr. abdicat M. Laurentius Conrektor sese officio hujus loci, profecturus Herlufsholmiam.

25 Aprilis munitus sum testimonio Academico, pro quo Frater rependerat 7 thal.

26 April. in album studiosorum relatus sum, locum 34 obtinens, quia inter reliquos Hafnienses non sunt examinati. Exponebam pro larva¹⁾ 8 β, Pedellis 40 β, Decano 1 Dlr. in sp., pro inscriptione 26 β.

1629.

24 Sept. cæpi Pædagogum agere in Lyndby. 29 Nov. discessi.

4 Julii profectus eram in Scaniam. 9 Julii inde reversus.

19 Julii²⁾ discessit D. Casp. Bartholinus.

3 Decemb. meæ fidei vicissim commendatus est Reitzerus informandus.

9 Decemb. in Regentiarum domum memet contuli.

1630.

20 Maij nata est filia Fratris mei in Strø, Dorothea.

1 Oct. in contubernium meum receptus est Georgius Lipper.

1631.

4 Maij asscitus sum in numerum Collegarum scholæ Hafn. 3 Novemb. ascendi in 5tam classem. 7 Novemb. in qvartam.

1632.

10 Jan. translatus sum in 5tam classem.

14 Martii sub Plumio egi respondentem.

7 Maij examini pro gradu Baccalaureatus memet subjeci. 12 Maij instituebatur disputatio. 14 Maij conscendi

¹⁾ Anvendtes ved Depositsen.

²⁾ Ellers angives 13 Juli som Bartholins Dødsdag.

gradum. In Fiscum deposui 4 Dlr in sp. Decano 2 Dlr. in spec. Uxori ejus 1 Dlr. in sp. et 1 ₧. Ancillis 1 ₧. Præposito 2 ₧. Pedellis 3 ₧. Andreae Præst 12 β. Notario 24 β. M. Thomæ Bang 24 β. Capsario 2 ₧. Johanni Slutero 4½ ₧ 2 β. Johanni Ivaro 2½ ₧. Summa plus minus 20 Dlr.

26 Majj una cum 26 studiosis pro Muscovitis munera ad Reg. Maj. deportavi.

24 Jun. sub respondente Georgio Georgii Nortvago disputationem habui.

1633.

29 Juli subscripsit venerandus Dn. Episcopus attestationi meæ.

3 Decemb. ad me a Fratre missus est Chornæus.

1634.

27 Jun. Cippum curavi parandum — 22 Dlr. 2 ₧.

26 Jun. nuptiis in Schiby interfui.

1635.

Dominica post nativitatem Dñi natus est filius Fratris mei in Strø Christianus.

2 Jan. obiit uxor Fratris mei in Giørløs.

Dominica Pisces¹⁾ creabatur M. Johannes Borchardi Episcopus Ripensis.

25 April. abdicavit Nicolaus Martini . . . officio scholastico.

26 April. obiit Dn. Matthias ad S. Nicol.

29 April. sponsalia Fratris mei in Gaansemagle celebrata sunt.

14 Majj abiit Conrektor M. Canutus Slaglosiam.

Calend. Jun. concreditus est mihi Rectoratus scholæ Slangerupensis.

Fra Slangerup Skole blev Christen Christensen Herløv den 15de Oktober 1639 kaldet til Sognepræst i Raklev

¹⁾ D. e. Midfaste Søndag (8de Marts). Bemærkningen gjælder Bispevielsen.

(ordineret den 7de November s. A.), i hvilken Stilling han blev til sin Død¹). Til Sognets fattige har han givet 100 Slettedaler. Hans Hustru hed Mette Klavsdatter.

¹) Ifølge Fr. Algreen-Ussings hist. topogr. Efterretnin. om Arta Herred, S. 14, døde han 1654. Hans Eftermand Hr. Friderich Eisenberg angives dog i Gl. kgl. Saml. 2990. 4to, som »voceret og ordineret til Raklev den 1ste Marts 1652«. Wiberg har kombineret disse to Efterretninger saaledes, at Eisenberg 1652 blev Hr. Christens Kapellan; om det er rigtigt, kan jeg ikke for Tiden afgjøre.